

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 15Co/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617203896
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Ilčinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8617203896.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Ilčinovej a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Mareka Kohúta v spore žalobkyne: P. T., Q.. XX.XX.XXXX, U. O. XXX, XXX XX Y., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanej: Všeobecná úverová banka, a.s. skrátený názov VÚB, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, o primerané finančné zadost'učinenie v sume 500,00 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č. k. 8Csp/125/2017 - 65 zo dňa 13. novembra 2018 taktoa

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

- Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„ I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi sumu 500,00 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. Priznáva žalobkyňi voči žalovanej strane náhradu trov konania v rozsahu 100 % na účet právneho zástupcu, o výške ktorých súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.
III. Žalovaná strana je povinná zaplatiť súdny poplatok zo žaloby v sume 30,00 eura na účet Okresného súdu Svidník, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku platobným predpisom.“
- Na základe vykonaného dokazovania ustálil súd prvej inštancie skutkový stav tak, že rozsudkom Okresného súdu Svidník sp.zn. 5C/393/2013 zo dňa 1.4.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/130/2016 z 26.1.2017 bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, predmetom ktorého sú nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k.ú. Stropkov- pozemok na parcele č. XXXX/X o výmere 504 m² a pozemok na parcele č. XXXX/X o výmere 296 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria a stavba- rodinný dom, súp. č. XXX na parcele č. XXXX/X, vrátané všetkých súčastí a príslušenstva predajom vo verejnej dražbe, priamym predajom alebo odkúpením do výhradného vlastníctva. Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp.zn. 7Co/130/2016 z 26.1.2017 konštatoval, že výkon záložného práva ako každý iný výkon záložného práva musí byť v súlade so zásadou dobrých mravov uplatňovanou v spoločnosti. Platí totiž ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V bode 20, piata a šiesta veta predmetného rozhodnutia odvolací súd uzavrel, že dlh žalobcov je takmer päťnásobne nižší než žalovaným v 1.rade stanovená hodnota nehnuteľnosti, ktoré majú byť predmetom výkonu záložného práva. Takýto zjavný nepomer medzi

hodnotou dlhu a hodnotou nehnuteľnosti slúžiacich na bývanie žalobcom a ich rodine je neprimeraný a teda neumožňujúci žalovanému v 1.rade realizáciu výkonu záložného práva.

3. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie na vec aplikoval ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a vec právne uzavrel tak, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v predmetnom konaní sa žalobkyňa úspešne domohla ochrany svojich spotrebiteľských práv. Súd prvej inštancie uviedol, že žalovaná ako banka mala prispôsobiť zabezpečenie pohľadávky z úveru primeraným spôsobom, nakoľko v tomto smere nie je možné opomíňať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ani citovanú smernicu (Rady EHS), pretože výkonom záložného práva (stratou obydlija) na strane žalobkyne nastáva inštitút bezdomovca a tento stav z pohľadu spotrebiteľského práva mala vyhodnotiť sama žalovaná strana, nie až súd na návrh žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn. 5C/393/2013, nakoľko týmto rozhodnutím na strane žalobkyne je naplnený postup uplatnenia práva podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. K samotnej výške priznanej sumy súd uviedol, že suma primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,- Eur predstavuje dostatočný satisfakčný účinok pre spotrebiteľa a zároveň výchovný a odstrašujúci účinok pre dodávateľa, aby sa nedopúšťal recidívy. Pri určení výšky súd prihliadal aj na to, že žalobkyňa znášala stav právnej neistoty a stav strachu o stratu obydlija až do právoplatného rozhodnutia o povinnosť žalovaného zdržať sa výkonu záložného práva. Súd prvej inštancie záverom poukázal na skutočnosť, že v žiadnom z doterajších konaní nebolo vyslovené, že žalobkyňa nie je povinná zaplatiť žalovanému pohľadávku titulom úveru, avšak jej zaplata sa nie je možné domáhať prostredníctvom výkonu záložného práva na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobkyne. K námietke žalovaného, že na strane žalobkyne nedošlo k ujme, súd uviedol, že zákon nevyžaduje pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, ale postačuje, ak dôjde k porušeniu práva spotrebiteľa a spotrebiteľ sa úspešne domôže ochrany tohto práva.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s tým, že žalobkyňa mala plný úspech v konaní, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu voči žalovanému.

5. V zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odvolanie voči všetkým výrokom napadnutého rozhodnutia, namietajúc porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia, ku ktorým dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov ako aj nesprávne právne posúdenie vecí.

6. Podľa žalovaného napadnutý rozsudok je založený na nedostatočnom, nejasnom a v konečnom dôsledku tiež nesprávnom skutkovom a právnom posúdení vecí. Žalovaný mal za to, že rozhodnutie je nepreskúmateľné z dôvodu, že neobsahuje náležitosti odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Žalovanému nie je zrejme z napadnutého rozhodnutia, na akú argumentáciu žalovaného súd prihliadol, aké konanie žalovaného bolo spôsobilé privediť žalobkyni ujmu, aký je súvis medzi prihliadnutím na argumentáciu žalovanej a privedením ujmy žalobkyni, aký stav bol v konaní riadne preukázaný, aké právo žalobkyne bolo porušené, ako súd dospel k záveru, že suma 500,- Eur predstavuje primerané finančné zadosťučinenie. Žalovaný považoval napadnuté rozhodnutie za nezrozumiteľné a zmätočné, preto vydaním takého rozhodnutia došlo k faktickému odňatiu práva žalovaného v plnom rozsahu konať pred súdom. Čo sa týka samotnej veci samej žalovaný uviedol, že vznik nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je spojený so splnením zákonných predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a zároveň existencia zodpovednosti za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Žalovaný mal za to, že k vzniku nároku podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nedošlo z dôvodu, že súd nekonštatoval porušenie práva ani povinnosti ustanovenej zákonom v konaní a zároveň ani k žiadnemu porušeniu nemohlo dôjsť, keďže žalovaný postupoval v súlade so zákonom podľa ustanovení o výkone záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby. Žalovaný poukázal na to, že k výkonu záložného práva pristúpil v zmysle uzatvorenej záložnej zmluvy po dvoch rokoch bez akejkoľvek úhrady značného dlhu žalobcov. Na základe uvedeného mal za to, že k porušeniu práv došlo zo strany žalobcov. Záverom žalovaný navrhol konanie prerušiť z dôvodu, že na Najvyššom súde SR prebieha konanie na základe dovolania žalovaného voči rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove č.k. 7Co/130/2016-164, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu.

7. Žalobkyňa sa k odvolaniu protistrany, napriek súdom doručenej výzve, nevyjadрила.

8. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní § 34 po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

10. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedali vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistenom skutkovom stave, s ktorým sa odvolací súd stotožnil. Len na potvrdenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd dodáva nasledovné.

11. Z rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 5C/393/2013-116 zo dňa 1.4.2016 je zrejmé, že súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, predmetom ktorého sú nehnuteľnosti vo výroku predmetného rozsudku špecifikované, vo vlastníctve žalobkyne, a to predajom vo verejnej dražbe, priamym predajom alebo odkúpením do svojho výhradného vlastníctva. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 7Co/130/2016-164 bol rozsudok voči žalovanému potvrdený. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia vyplýva, že výkon záložného práva musí byť v súlade so zásadou dobrých mravov ako aj v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že v predmetnom konaní žalobkyňa spolu s p. J. T. (ďalej len „spoludlžník“) zaplatili žalovanému na istine sumu 13.158,86 Eur a na úrokoch sumu 22.432,41 Eur, teda spolu 35.591,27 Eur, pričom im bol poskytnutý úver vo výške 33.193,92 Eur. Založené nehnuteľnosti boli ocenené bankou na sumu 106.220,54 Eur, teda dlh žalobkyne a spoludlžníka bol 5-násobne nižší ako žalovaným stanovená cena nehnuteľností, na ktorých bolo zriadené záložné právo. Na základe uvedeného súd v odôvodnení predmetného rozhodnutia konštatoval, že z dôvodu takéhoto zjavného nepomeru medzi hodnotou dlhu a hodnotou nehnuteľností nie je možná realizácia výkonu záložného práva. V bode 21 predmetného rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žaloba o zdržanie sa výkonu záložného práva predstavuje jediný prostriedok ochrany pred neprimeraným výkonom záložného práva.

12. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Predmetné ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a uplatnenie si predmetného nároku voči osobe zodpovednej za takéto porušenie. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto nároku, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Cieľom tohto inštitútu je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva, alebo povinnosti stanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

13. Ustanovenie § 4 zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje povinnosti predávajúceho, pričom odsek 8 predmetného ustanovenia upravuje zákaz predávajúcemu konať v rozpore s dobrými mravmi, pričom

za konanie v rozpore s dobrými mravmi sa demonštratívne uvádza konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

14. Vzhľadom na skutočnosť, že Krajský súd v Prešove v rozhodnutí č.k. 7Co/130/2016-164 zo dňa 26.1.2017 konštatoval, že výkon záložného práva v prípade, ak hodnota založených nehnuteľností predstavuje päťnásobne vyššiu sumu ako je hodnota dlhu žalobkyne a jej spoludlžníka, je v rozpore s dobrými mravmi a žaloba o zdržania sa výkonu záložného práva predstavuje jediný prostriedok ochrany pred neprímeraným výkonom záložného práva, došlo k naplneniu základného predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na tú skutočnosť, že zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi vyplýva žalovanému priamo z ust. § 4 ods. 8 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov a preto výkonom záložného práva v rozpore s dobrými mravmi došlo k porušeniu tejto povinnosti vyplývajúcej zo zákona o ochrane spotrebiteľa. Vzhľadom na uvedené bol daný samotný základ žalobkyňou uplatneného nároku.

15. Čo sa týka výšky priznaného primeraného finančného zadosťučinenia, odvolací súd je toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je ňou uplatnená suma 500,- Eur. Odvolací súd má za to, že uvedená suma zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Priznaná suma predstavuje sumu primeraného finančného zadosťučinenia vzhľadom na okolnosti prípadu a závažnosť porušených povinností žalovaným. K samotnej závažnosti konania žalovaného odvolací súd poukazuje na konanie žalovaného, ktorý sa domáhal vykonania záložného práva predajom nehnuteľností na dražbe, ktorých hodnota bola samotným žalovaným ocenená na 106.220,54 Eur, napriek tomu, že mu z poskytnutého úveru vo výške 33.193,92 Eur žalobkyňa spolu so spoludlžníkom zaplatili sumu 35.591,27 Eur (z toho 13.158,86 Eur na istine a 22.432,41 Eur na úrokoch) a neuhradených zostalo 21.808,88 Eur. Na základe uvedeného, aj keď sa žalovaný domáhal svojho práva, ktoré mu patrilo a konal v súlade s ustanoveniami o výkone záložného práva, uvedené konanie žalovaného, vzhľadom na okolnosti prípadu bolo posúdené ako konanie v rozpore s dobrými mravmi. Uvedeným konaním došlo na strane žalobkyne k obavám o stratu bydliska, čo predstavuje zásadný zásah do jej psychického rozpoloženia, a preto ňou žalovanú sumu vo výške 500,- Eur súd prvej inštancie ako aj odvolací súd považoval za zodpovedajúcu prežitým utrpeniam a ujme vzniknutej v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov a iných následkov. S poukazom na uvedené okolnosti priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia je adekvátna skutočnostiam prejednávaneho prípadu a plní základný účel predmetného inštitútu, ktorým je poskytnutie satisfakcie žalobkyni - spotrebiteľovi a odradenie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov.

16. K odvolacej námietke žalovaného o hrubom porušení práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie NS SR zo dňa 23. 11. 2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08. 06. 2006, I. ÚS 188/06).

17. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

18. Odvolací súd v zmysle vyššie uvádzaných dôvodov napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. Správne rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o náhrade trov konania, kedy úspešnej žalobkyni súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v

plnom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP, preto odvolací súd napadnutý rozsudok aj v časti náhrady trov konania ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 tak, že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v rozsahu 100%.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).